ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.7.2019
COM(2019) 353 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Δέκατη ένατη έκθεση προόδου προς μια αποτελεσματική και πραγματική Ένωση Ασφάλειας

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα είναι η δέκατη ένατη έκθεση σχετικά με την περαιτέρω πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την οικοδόμηση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας και καλύπτει τις εξελίξεις σε δύο βασικούς πυλώνες: στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και των μέσων που τα στηρίζουν· και στην ενίσχυση της άμυνάς μας και την οικοδόμηση ανθεκτικότητας έναντι αυτών των απειλών.

Οι Ευρωπαίοι δικαίως προσδοκούν από την Ένωση να τους παρέχει ασφάλεια. Από την αρχή της θητείας της, η Επιτροπή Γιούνκερ έχει αναγάγει την ασφάλεια σε θέμα ύψιστης προτεραιότητας. Στο νέο στρατηγικό θεματολόγιο 2019-2024 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο στόχος της «προστασίας των πολιτών και των ελευθεριών» αποτελεί την πρώτη από τις τέσσερις κύριες προτεραιότητες για την Ένωση[1]. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανακοίνωσε επίσης ότι θα αξιοποιήσει και θα ενισχύσει τις προσπάθειες της Ένωσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του διασυνοριακού εγκλήματος, μεταξύ άλλων μέσω της βελτίωσης της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών, καθώς και μέσω της περαιτέρω ανάπτυξης κοινών μέσων.

Χάρη στη στενή συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, η ΕΕ έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο στις κοινές εργασίες προς την κατεύθυνση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας, υλοποιώντας μια σειρά από νομοθετικές πρωτοβουλίες προτεραιότητας και εφαρμόζοντας ένα ευρύ φάσμα μη νομοθετικών μέτρων για τη στήριξη των κρατών μελών και την ενίσχυση της ασφάλειας για όλους τους πολίτες[2]. Η Ένωση έχει λάβει αποφασιστικά μέτρα προκειμένου να περιορίσει τον χώρο όπου δρουν οι τρομοκράτες και οι εγκληματίες, στερώντας από τους τρομοκράτες τα μέσα να πραγματοποιούν επιθέσεις μέσω της απαγόρευσης της απόκτησης και της χρήσης ορισμένων πυροβόλων όπλων και εκρηκτικών, καθώς και περιορίζοντας την πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Η ΕΕ έχει ενισχύσει επίσης την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, έχει καλύψει κενά πληροφόρησης και έχει εξαλείψει τυφλά σημεία, αντιμετωπίζοντας τη ριζοσπαστικοποίηση, προστατεύοντας τους Ευρωπαίους πολίτες στο διαδίκτυο, αντιμετωπίζοντας κυβερνοαπειλές και απειλές που βρίσκουν πρόσφορο έδαφος μέσω του κυβερνοχώρου, ενισχύοντας τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης και εντείνοντας τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της ασφάλειας.

Παράλληλα, εξακολουθεί να υφίσταται μια σειρά πρωτοβουλιών προτεραιότητας στην Ένωση Ασφάλειας που δεν έχουν εγκριθεί ακόμη από τους συννομοθέτες. Σε συνέχεια της έναρξης της 9ης κοινοβουλευτικής περιόδου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 2 Ιουλίου 2019, η παρούσα έκθεση:

- ορίζει τους τομείς στους οποίους απαιτείται ανάληψη δράσης από τους συννομοθέτες ώστε να αντιμετωπιστούν άμεσες απειλές. Υπάρχει εξαιρετικά επείγουσα ανάγκη για ανάληψη δράσης με στόχο την **αντιμετώπιση της τρομοκρατικής προπαγάνδας και της ριζοσπαστικοποίησης στο διαδίκτυο**·
- ορίζει τις εκκρεμούσες πρωτοβουλίες προτεραιότητας στην Ένωση Ασφάλειας για τις οποίες απαιτείται η ανάληψη περαιτέρω δράσης από τους συννομοθέτες, με στόχο την ενίσχυση **της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο** και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε **ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία**, καθώς και την ολοκλήρωση των εργασιών για πιο ισχυρά και έξυπνα συστήματα πληροφοριών όσον αφορά την ασφάλεια και τη διαχείριση των συνόρων και της μετανάστευσης·
- παρέχει ενημέρωση σχετικά με τις κοινές και επείγουσες εργασίες που ξεκίνησαν τον Μάρτιο του 2019 για την αξιολόγηση και την ενίσχυση **της ασφάλειας των δικτύων 5G**, βάσει των

[1] https://www.consilium.europa.eu/media/39914/a-new-strategic-agenda-2019-2024.pdf

[2] Για μια επισκόπηση, βλ. το ενημερωτικό δελτίο με τίτλο «Security Union: A Europe that protects» (Ένωση Ασφάλειας: Μια Ευρώπη που προστατεύει)(https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/euco-sibiu-security-union_1.pdf) και τη δέκατη όγδοη έκθεση προόδου προς μια αποτελεσματική και πραγματική Ένωση Ασφάλειας (COM(2019) 145 final της 20.3.2019).

εθνικών εκτιμήσεων κινδύνων που υπέβαλαν τα κράτη μέλη έως τις 15 Ιουλίου 2019·

- εξετάζει μια δέσμη τεσσάρων εκθέσεων σχετικά με τη **νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες**, οι οποίες εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 24 Ιουλίου 2019 και αναλύουν τους τρέχοντες κινδύνους και τα τρωτά σημεία όσον αφορά το ζήτημα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ενώ παράλληλα αξιολογεί τον τρόπο εφαρμογής του σχετικού κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα·
- παρέχει ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο που έχει συντελεστεί από τον Μάρτιο του 2019[3] όσον αφορά την εφαρμογή νομοθετικών μέτρων στην Ένωση Ασφάλειας, με τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων πληροφοριών να αποτελεί μία από τις ύψιστες προτεραιότητες για την ταχεία και πλήρη εφαρμογή από τα κράτη μέλη·
- προβαίνει σε απολογισμό των εν εξελίξει εργασιών για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και την προστασία των εκλογών από τις απειλές που βρίσκουν πρόσφορο έδαφος μέσω του κυβερνοχώρου, των προσπαθειών για ενίσχυση της ετοιμότητας και της προστασίας από απειλές κατά της ασφάλειας, καθώς και της συνεργασίας με διεθνείς εταίρους σε θέματα ασφάλειας.

ΙΙ. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ

1. Πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης στο διαδίκτυο και σε κοινότητες

Η πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης βρίσκεται στον πυρήνα των προσπαθειών της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, τόσο στο διαδίκτυο όσο και στις κοινότητές μας.

Η αποτρόπαιη επίθεση στην πόλη Christchurch της Νέας Ζηλανδίας στις 15 Μαρτίου 2019 λειτούργησε ως σοκαριστική υπενθύμιση του τρόπου με τον οποίο το διαδίκτυο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τρομοκρατικούς σκοπούς, είτε αυτοί τροφοδοτούνται από τον τζιχαντισμό, τον ακροδεξιό εξτρεμισμό είτε από οποιαδήποτε άλλη εξτρεμιστική ιδεολογία. Η ταχύτητα και η κλίμακα στην οποία η ζωντανά μεταδιδόμενη επίθεση στην Christchurch διαδόθηκε σε διαδικτυακές πλατφόρμες επεσήμαναν πόσο ζωτικής σημασίας είναι οι διαδικτυακές πλατφόρμες να εφαρμόζουν επαρκή μέτρα για τον περιορισμό της ταχείας διάδοσης τέτοιου περιεχομένου.

Ως απάντηση, αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων ορισμένων κρατών μελών και τρίτων χωρών, ο Πρόεδρος Γιούνκερ και διαδικτυακές πλατφόρμες στήριξαν στις 15 Μαΐου 2019 την «**Έκκληση για ανάληψη δράσης της Christchurch**»[4], η οποία προβλέπει συλλογικές δράσεις που αποσκοπούν στην εξάλειψη τρομοκρατικού και βίαιου εξτρεμιστικού περιεχομένου στο διαδίκτυο. Περαιτέρω δεσμεύσεις προς αυτή την κατεύθυνση έχουν αναληφθεί από τις ομάδες των G7[5] και των G20[6].

Η Επιτροπή έχει ήδη αντιμετωπίσει τον σαφή και υπαρκτό κίνδυνο που ενέχει το τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο με τη **νομοθετική πρόταση** που ο Πρόεδρος Γιούνκερ ανακοίνωσε κατά την ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης το 2018, προτείνοντας ένα σαφές και εναρμονισμένο νομικό πλαίσιο για την πρόληψη της κατάχρησης των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας για τη διάδοση

---

[3] Βλ. τη δέκατη όγδοη έκθεση προόδου προς μια αποτελεσματική και πραγματική Ένωση Ασφάλειας (COM(2019) 145 final της 20.3.2019).

[4] https://www.elysee.fr/emmanuel-macron/2019/05/15/the-christchurch-call-to-action-to-eliminate-terrorist-and-violent-extremist-content-online.en. Ο Γάλλος Πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν και η πρωθυπουργός της Νέας Ζηλανδίας Τζασίντα Άρντερν κάλεσαν ηγέτες και διαδικτυακές πλατφόρμες στο Παρίσι στις 15 Μαΐου 2019 με σκοπό τη δρομολόγηση αυτής της πρωτοβουλίας.

[5] https://www.elysee.fr/en/g7/2019/04/06/g7-interior-ministers-meeting-what-are-the-outcomes

[6] Κατά τη σύνοδο κορυφής της G20 στην Οσάκα στις 28-29 Ιουνίου 2019, οι ηγέτες επιβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους να λάβουν μέτρα με στόχο την προστασία των ατόμων από τον τρομοκρατικό και βίαιο εξτρεμισμό που διευκολύνει την εκμετάλλευση του διαδικτύου για τρομοκρατικούς σκοπούς (https://g20.org/pdf/documents/en/FINAL_G20_Statement_on_Preventing_Terrorist_and_VECT.pdf).

τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο[7]. Τα προτεινόμενα μέτρα θα καταστήσουν υποχρεωτικό για τις διαδικτυακές πλατφόρμες να αφαιρούν τυχόν τρομοκρατικό περιεχόμενο εντός μίας ώρας όταν λαμβάνουν εντολή αφαίρεσης από αρμόδιες αρχές σε οποιοδήποτε κράτος μέλος. Επιπλέον, εάν γίνεται κατάχρηση μιας πλατφόρμας με σκοπό τη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου, η πλατφόρμα θα έχει την υποχρέωση να εφαρμόζει προληπτικά μέτρα ώστε να εντοπίζει αυτό το περιεχόμενο και να αποτρέπει την επανεμφάνισή του, με σαφείς κανόνες και διασφαλίσεις. Οι αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να εξασφαλίσουν ειδική ικανότητα επιβολής του νόμου, διαθέτοντας τους αναγκαίους πόρους για τον αποτελεσματικό εντοπισμό τρομοκρατικού περιεχομένου και την έκδοση εντολών αφαίρεσης.

Κατά αυτό τον τρόπο, θα καταστεί δυνατή η δημιουργία ενός γρήγορου και αποτελεσματικού συστήματος σε επίπεδο Ένωσης και θα θεσπιστούν αξιόπιστες διασφαλίσεις, συμπεριλαμβανομένων αποτελεσματικών μηχανισμών υποβολής καταγγελιών και της πρόβλεψης για προσφυγή στη δικαιοσύνη.
Τα προτεινόμενα μέτρα θα συμβάλουν στη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, αυξάνοντας ταυτόχρονα την ασφάλεια και την εμπιστοσύνη στο διαδίκτυο και ενισχύοντας τις διασφαλίσεις για την ελευθερία έκφρασης και ενημέρωσης.

Στο Συμβούλιο, οι Υπουργοί Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων συμφώνησαν για την υιοθέτηση μιας γενικής προσέγγισης όσον αφορά την πρόταση τον Δεκέμβριο του 2018. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση τον Απρίλιο του 2019. **Η Επιτροπή καλεί και τους δύο συννομοθέτες να ξεκινήσουν διοργανικές διαπραγματεύσεις το συντομότερο δυνατό σχετικά με αυτή την πρωτοβουλία προτεραιότητας για την αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο**, με σκοπό την επίτευξη ταχείας συμφωνίας για τη θέσπιση κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ με σαφείς κανόνες και διασφαλίσεις.

Παράλληλα, η Επιτροπή συνεχίζει τη συνεργασία με διαδικτυακές πλατφόρμες στο πλαίσιο του **φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο**[8]. Όπως ανακοινώθηκε από τον Πρόεδρο Γιούνκερ στη συνάντηση του Παρισίου στις 15 Μαΐου 2019 σχετικά με την «Έκκληση για ανάληψη δράσης της Christchurch», η Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ευρωπόλ, έχει ξεκινήσει εργασίες για την ανάπτυξη ενός **πρωτοκόλλου διαχείρισης κρίσεων της ΕΕ**, το οποίο θα παρέχει στις κυβερνήσεις και στις διαδικτυακές πλατφόρμες τη δυνατότητα να ανταποκρίνονται ταχέως και με συντονισμένο τρόπο στη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, για παράδειγμα ακριβώς έπειτα από μια τρομοκρατική επίθεση. Αυτές οι εργασίες εντάσσονται στο πλαίσιο των προσπαθειών που καταβάλλονται σε διεθνές επίπεδο για την ανταπόκριση στην «Έκκληση για ανάληψη δράσης της Christchurch». Πέραν των περαιτέρω συζητήσεων με τα κράτη μέλη και τον κλάδο και μιας άσκησης επί χάρτου που έχει προγραμματιστεί για τον Σεπτέμβριο του 2019 με σκοπό την πραγματοποίηση προσομοίωσης κατάστασης έκτακτης ανάγκης, η Επιτροπή θα διοργανώσει υπουργική διάσκεψη του Φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο στις 7 Οκτωβρίου 2019 με σκοπό την έγκριση του πρωτοκόλλου διαχείρισης κρίσεων της ΕΕ.

Επιπλέον, η Επιτροπή συνεχίζει τις προσπάθειές της για τη **στήριξη των κρατών μελών και των τοπικών παραγόντων στην πρόληψη και την αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης** επί τόπου σε τοπικές κοινότητες σε ολόκληρη την Ευρώπη. Για τον σκοπό αυτό, απαιτούνται μακροχρόνιες, σταθερές προσπάθειες από όλους τους σχετικούς φορείς σε τοπικό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Η **διοικούσα επιτροπή για τις δράσεις της Ένωσης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης**, η οποία συστάθηκε τον Αύγουστο του 2018 με σκοπό να συμβουλεύει την Επιτροπή όσον αφορά τον τρόπο ενίσχυσης της πολιτικής απάντησης της ΕΕ σε αυτό τον τομέα,

---

7 COM(2018) 640 final (της 12.9.2018).

8 Στο **φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο**, το οποίο δημιουργήθηκε το 2015, συμμετέχουν οι υπουργοί Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ, ο κλάδος του διαδικτύου και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς με σκοπό τη συνεργασία τους βάσει εθελοντικής εταιρικής σχέσης, με στόχο την αντιμετώπιση της κατάχρησης του διαδικτύου από τρομοκρατικές ομάδες και την προστασία των πολιτών.

διεξήγαγε τη δεύτερη συνεδρίασή της στις 17 Ιουνίου 2019 προκειμένου να εξετάσει περαιτέρω ενέργειες σε τομείς προτεραιότητας, όπως η ριζοσπαστικοποίηση στις φυλακές και η αντιμετώπιση των εξτρεμιστικών ιδεολογιών. Δεδομένου ότι οι επαγγελματίες του κλάδου που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή και σε επίπεδο βάσης είναι συχνά οι πλέον κατάλληλοι για να εντοπίζουν πρώιμες ενδείξεις προειδοποίησης για ριζοσπαστικοποίηση και τρόπους για τη διαχείρισή τους, το χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ **δίκτυο για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση**[9] συνεχίζει να στηρίζει τις ομάδες άμεσης επέμβασης, φέρνοντας σε επαφή περίπου 5 000 επαγγελματίες του κλάδου από την κοινωνία των πολιτών, τα σχολεία και την αστυνομία, καθώς και εθνικούς συντονιστές και φορείς χάραξης πολιτικής.

Η πρόσφατη συνεργασία των επαγγελματιών πρώτης γραμμής στο πλαίσιο του Δικτύου οδήγησε σε βαθύτερη κατανόηση των προκλήσεων που θέτει ο ακροδεξιός εξτρεμισμός. Κατά το τρέχον έτος, το δίκτυο για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση θα δημοσιεύσει ενημερωτικά δελτία ώστε να βοηθήσει τους φορείς χάραξης πολιτικής και τους επαγγελματίες του κλάδου να εντοπίσουν τις κύριες μορφές και εκδηλώσεις ακροδεξιού και ισλαμιστικού εξτρεμισμού, όπως βασικά αφηγήματα, γλώσσα, μορφές, σύμβολα, τυπολογίες και στρατηγικές. Τέλος, δεδομένου ότι οι τοπικοί παράγοντες και οι **πόλεις** βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της πρόληψης και της αντιμετώπισης της ριζοσπαστικοποίησης, η Επιτροπή στηρίζει τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν οι δημοτικές αρχές για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης. Σε συνέχεια του συνεδρίου που διοργανώθηκε με θέμα «Οι πόλεις της ΕΕ κατά της ριζοσπαστικοποίησης» στις 26 Φεβρουαρίου 2019, η πρώτη συνεδρίαση μιας πιλοτικής ομάδας περίπου 20 πόλεων, η οποία διοργανώθηκε από τον δήμαρχο του Στρασβούργου, πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 2019, με στόχο την εντατικοποίηση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την ενίσχυση των προσπαθειών των πόλεων σε αυτό τον τομέα.

Ταυτόχρονα, βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες για τη στήριξη των χωρών-εταίρων στην αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης που μπορεί να οδηγήσει σε τρομοκρατία, μεταξύ άλλων σε φυλακές.

Για την αντιμετώπιση της απειλής που θέτει το τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο, η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο:

- να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις για τη νομοθετική πρόταση που αφορά την πρόληψη της διάδοσης **τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο**, με σκοπό την επίτευξη ταχείας συμφωνίας για τη θέσπιση κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ με σαφείς κανόνες και διασφαλίσεις.

2. Ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας

Η κυβερνοασφάλεια εξακολουθεί να συνιστά σημαντική πρόκληση στον τομέα της ασφάλειας. Η ΕΕ έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο[10] όσον αφορά την αντιμετώπιση παραδοσιακών απειλών στον κυβερνοχώρο που στοχεύουν σε συστήματα και δεδομένα, υλοποιώντας τις δράσεις που καθορίστηκαν στην κοινή ανακοίνωση του Σεπτεμβρίου του 2017[11] με τίτλο «Ανθεκτικότητα, αποτροπή και άμυνα: Οικοδόμηση ισχυρής ασφάλειας στον κυβερνοχώρο για την ΕΕ». Αυτή η

[9] Το 2011, η Επιτροπή δημιούργησε το **δίκτυο για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση**, με στόχο να συσπειρώσει τους επαγγελματίες του κλάδου που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή και δρουν σε επίπεδο βάσης. Το 2015, η Επιτροπή ενίσχυσε το δίκτυο μέσω της ίδρυσης του Κέντρου Αριστείας του Δικτύου για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση, με στόχο την ανάπτυξη πιο στοχευμένων υπηρεσιών καθοδήγησης, υποστήριξης και συμβουλευτικής για τους ενδιαφερόμενους φορείς στα κράτη μέλη και την ενίσχυση της εμπειρογνωσίας και των δεξιοτήτων των διαφόρων παραγόντων. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες του δικτύου για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση, βλ.: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network_en.

[10] Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. το ενημερωτικό έντυπο για την «Οικοδόμηση ισχυρής ασφάλειας στον κυβερνοχώρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση: ανθεκτικότητα, αποτροπή και άμυνα»: https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/building-strong-cybersecurity-european-union-resilience-deterence-defence.

[11] JOIN(2017) 450 final (της 13.9.2017).

ανακοίνωση περιλαμβάνει την πράξη της ΕΕ για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο[12], η οποία παρέχει μόνιμη εντολή στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, ενισχύοντας τον ρόλο του, και θεσπίζει ένα πλαίσιο της ΕΕ για την πιστοποίηση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο. Η Επιτροπή έχει ήδη μελετήσει ειδικές ανά τομέα απαιτήσεις, για παράδειγμα μέσω της σύστασής της σχετικά με την κυβερνοασφάλεια στον τομέα της ενέργειας που εκδόθηκε στις 3 Απριλίου 2019[13]. Εντούτοις, η συνεχής αύξηση της δραστηριότητας δραστών κακόβουλων ενεργειών σε ένα ευρύ φάσμα στόχων και θυμάτων σημαίνει ότι οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και την ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας εξακολουθούν να αποτελούν προτεραιότητα για ανάληψη δράσης από την ΕΕ.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο πρέπει να καταλήξουν σε συμφωνία για την πρωτοβουλία προτεραιότητας της Επιτροπής σχετικά με τη σύσταση **ευρωπαϊκού βιομηχανικού, τεχνολογικού και ερευνητικού κέντρου ικανοτήτων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού**[14]. Σκοπός της πρότασης είναι η στήριξη των τεχνολογικών και βιομηχανικών ικανοτήτων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της κυβερνοασφάλειας της Ένωσης. Αμφότεροι οι συννομοθέτες ενέκριναν τις διαπραγματευτικές εντολές τους τον Μάρτιο του 2019. Καθώς δεν ήταν δυνατό να ολοκληρωθούν οι διοργανικές διαπραγματεύσεις πριν από τη λήξη της προηγούμενης κοινοβουλευτικής περιόδου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το τελευταίο ενέκρινε επίσημα τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση. Εν τω μεταξύ, οι συζητήσεις μεταξύ των κρατών μελών στο Συμβούλιο συνεχίζονται, με ιδιαίτερη εστίαση στην αλληλεπίδραση μεταξύ του προτεινόμενου κανονισμού για τη σύσταση του κέντρου ικανοτήτων και του δικτύου στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, αφενός, και των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη», αφετέρου. **Η Επιτροπή ζητεί και από τους δύο συννομοθέτες να ξεκινήσουν εκ νέου και να ολοκληρώσουν ταχέως τις διοργανικές διαπραγματεύσεις για αυτή την πρωτοβουλία προτεραιότητας ώστε να ενισχυθεί η κυβερνοασφάλεια.**

Εν τω μεταξύ, η Επιτροπή συνεχίζει να **στηρίζει την έρευνα και την καινοτομία** που αφορούν την κυβερνοασφάλεια, καθιστώντας διαθέσιμα 135 εκατ. EUR στο τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για έργα σε τομείς όπως η κυβερνοασφάλεια σε υποδομές ζωτικής σημασίας, η έξυπνη ασφάλεια, και η διαχείριση της ιδιωτικότητας, καθώς και εργαλεία ειδικά για πολίτες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις[15]. Τον Ιούλιο του 2019, η Επιτροπή εξέδωσε νέα πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», καθιστώντας διαθέσιμα 10 εκατ. EUR για χορήγηση χρηματοδότησης από την ΕΕ σε βασικούς φορείς που προσδιορίζονται από την οδηγία για την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών (οδηγία NIS)[16], όπως ευρωπαϊκές ομάδες απόκρισης για συμβάντα που αφορούν την ασφάλεια υπολογιστών, φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών (π.χ., τράπεζες, νοσοκομεία, υπηρεσίες κοινής ωφελείας, σιδηροδρόμους, αεροπορικές εταιρείες, παρόχους ονομάτων χώρου) και διάφορες δημόσιες αρχές. Για πρώτη φορά, οι ευρωπαϊκές αρχές πιστοποίησης της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο είναι επίσης επιλέξιμες για αυτό το πρόγραμμα, ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα να εφαρμόσουν την πράξη της ΕΕ για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο.

---

12 Η πράξη της ΕΕ για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο (κανονισμός (ΕΕ) 2019/881 της 17.4.2019) θεσπίζει, για πρώτη φορά, κανόνες με ισχύ σε ολόκληρη την ΕΕ για την πιστοποίηση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο προϊόντων, διαδικασιών και υπηρεσιών. Επιπλέον, με την πράξη για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο ορίζεται νέα μόνιμη εντολή για τον Οργανισμό της ΕΕ για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, ενώ παράλληλα διατίθενται περισσότεροι πόροι στον οργανισμό για την εκπλήρωση των στόχων του. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την πρόσκληση υποβολής προτάσεων, βλ.: https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/eu10-million-eu-funding-available-projects-stepping-eus-cybersecurity-capabilities-and-cross.

13 C(2019) 2400 final (της 3.4.2019) και SWD(2019) 1240 final (της 3.4.2019).

14 COM(2018) 630 final (της 12.9.2018).

15 https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/cross-cutting-activities-focus-areas

16 Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 (της 6.7.2016).

Στις 17 Μαΐου 2019, το Συμβούλιο θέσπισε **καθεστώς κυρώσεων**, το οποίο δίνει στην ΕΕ τη δυνατότητα να επιβάλει στοχευμένα περιοριστικά μέτρα για την αποτροπή και την αντιμετώπιση κυβερνοεπιθέσεων που συνιστούν εξωτερική απειλή για την ΕΕ ή τα κράτη μέλη της. Το νέο καθεστώς κυρώσεων αποτελεί μέρος της **εργαλειοθήκης για τη διπλωματία της ΕΕ στον κυβερνοχώρο**[17], ένα πλαίσιο για μια κοινή διπλωματική απάντηση της ΕΕ σε κακόβουλες δραστηριότητες στον κυβερνοχώρο[18], το οποίο παρέχει στην ΕΕ τη δυνατότητα να αξιοποιεί πλήρως τα μέτρα στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας για να αποτρέπει και να αντιμετωπίζει κακόβουλες δραστηριότητες στον κυβερνοχώρο.

Πέραν των απειλών στον κυβερνοχώρο που στοχεύουν σε συστήματα και δεδομένα, η ΕΕ αναλαμβάνει επίσης δράση για την αντιμετώπιση των σύνθετων και πολύπλευρων προκλήσεων που θέτουν οι **υβριδικές απειλές**[19]. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 21ης Ιουνίου 2019[20], υπογράμμισε ότι *«Η ΕΕ πρέπει να διασφαλίσει συντονισμένη αντίδραση στις υβριδικές απειλές και τις απειλές στον κυβερνοχώρο, καθώς και να ενισχύσει τη συνεργασία της με τους σχετικούς διεθνείς παράγοντες»*. Η Επιτροπή επικροτεί το γεγονός ότι η αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών αποτελεί επίσης προτεραιότητα της Φινλανδικής Προεδρίας του Συμβουλίου, καθώς και το γεγονός ότι διεξήχθη συζήτηση σε θέματα πολιτικής βάσει σεναρίων για τις υβριδικές απειλές κατά την άτυπη συνεδρίαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων στις 18-19 Ιουλίου 2019 στο Ελσίνκι. Παρεμφερείς συζητήσεις βάσει σεναρίων για τις υβριδικές απειλές πραγματοποιήθηκαν μεταξύ των διευθυντών αμυντικής πολιτικής της ΕΕ στις 7-8 Ιουλίου 2019 και μεταξύ των πολιτικών διευθυντών της ΕΕ στις 9-10 Ιουλίου 2019, η έκβαση των οποίων θα υποβληθεί υπό τη μορφή έκθεσης στους Υπουργούς Εξωτερικών και Άμυνας στο πλαίσιο κοινής άτυπης συνόδου που θα πραγματοποιηθεί στις 29-30 Αυγούστου 2019.

Προκειμένου να ενισχυθεί η κυβερνοασφάλεια, η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο:

- να καταλήξουν σύντομα σε συμφωνία όσον αφορά τη νομοθετική πρόταση για τη **σύσταση ευρωπαϊκού βιομηχανικού, τεχνολογικού και ερευνητικού κέντρου ικανοτήτων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού**.

3. Βελτίωση της πρόσβασης των αρχών επιβολής του νόμου σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία

Η ΕΕ έχει αναλάβει περαιτέρω δράση προκειμένου να στερήσει από τους τρομοκράτες και τους εγκληματίες τα μέσα δράσης τους, καθιστώντας δυσχερέστερη γι' αυτούς την πρόσβαση σε πρόδρομες ουσίες εκρηκτικών[21] υλών, τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους[22] και την πραγματοποίηση ταξιδιών χωρίς να εντοπίζονται[23].

17 http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9916-2017-INIT/el/pdf

18 Σε αυτές τις δραστηριότητες περιλαμβάνονται οι επιθέσεις στον κυβερνοχώρο, καθώς και οι απόπειρες επιθέσεων στον κυβερνοχώρο με δυνητικά σημαντικές συνέπειες, οι οποίες αφορούν, για παράδειγμα, την πρόσβαση σε συστήματα πληροφοριών ή την υποκλοπή δεδομένων μέσω ψηφιακών υποδομών, όπως δίκτυα 5G (βλ. επίσης τμήμα ΙΙΙ σχετικά με την ενίσχυση της ασφάλειας των ψηφιακών υποδομών).

19 Βλ. Report on the implementation of the 2016 Joint Framework on countering hybrid threats and the 2018 Joint Communication on increasing resilience and bolstering capabilities to address hybrid threats (Έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κοινού πλαισίου του 2016 για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών και της κοινής ανακοίνωσης του 2018 σχετικά με την αύξηση της ανθεκτικότητας και την ενίσχυση των ικανοτήτων για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών) (SWD(2019) 200 final, της 28.5.2019). Βλ. επίσης τη νομοθετική πρόταση κανονισμού του Σεπτεμβρίου του 2016 περί ενωσιακού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών, της μεταφοράς, της μεσιτείας, της τεχνικής βοήθειας και της διαμετακόμισης ειδών διπλής χρήσης (αναδιατύπωση), (COM(2016) 616 final, της 28.9.2016).

20 https://www.consilium.europa.eu/media/39922/20-21-euco-final-conclusions-en.pdf

21 Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1148 (της 20.6.2019) σχετικά με την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση πρόδρομων ουσιών εκρηκτικών υλών.

Οι διαπραγματεύσεις για τις προτάσεις του Απριλίου του 2018 της Επιτροπής σχετικά με τη βελτίωση της **πρόσβασης των αρχών επιβολής του νόμου σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία** θα πρέπει να ολοκληρωθούν το συντομότερο δυνατό – το ήμισυ και πλέον του συνόλου των ποινικών ερευνών σήμερα περιλαμβάνουν ένα διασυνοριακό αίτημα πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία[24]. Το Συμβούλιο ενέκρινε τη διαπραγματευτική θέση του επί της πρότασης κανονισμού[25] για τη βελτίωση της διασυνοριακής πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία στο πλαίσιο ποινικών ερευνών και επί της πρότασης οδηγίας[26] σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον ορισμό νόμιμων εκπροσώπων με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Δεδομένης της καίριας σημασίας της αποτελεσματικής πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία για τη διερεύνηση και τη δίωξη διασυνοριακών εγκλημάτων όπως η τρομοκρατία ή το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, η Επιτροπή παροτρύνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να σημειώσει πρόοδο επί της πρότασης αυτής, ώστε οι συννομοθέτες να μπορέσουν να εργαστούν για την ταχεία έγκρισή της.

Παράλληλα, η Επιτροπή εργάζεται για τη βελτίωση και την κατοχύρωση των απαραίτητων διασφαλίσεων κατά τη **διεθνή ανταλλαγή ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων** στο πλαίσιο των εν εξελίξει διαπραγματεύσεων για ένα δεύτερο πρόσθετο πρωτόκολλο στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο που υπογράφηκε στη Βουδαπέστη, καθώς και με τις Ηνωμένες Πολιτείες σύμφωνα με τις διαπραγματευτικές εντολές που έδωσε το Συμβούλιο κατά τη συνεδρίαση του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων στις 6-7 Ιουνίου 2019[27]. Η Επιτροπή συμμετείχε στον τελευταίο γύρο διαπραγματεύσεων για ένα δεύτερο πρόσθετο πρωτόκολλο στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, που υπογράφηκε στη Βουδαπέστη, στις 9-11 Ιουλίου 2019. Η Επιτροπή και οι αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών προετοιμάζονται επί του παρόντος σε τεχνικό επίπεδο για την επίσημη έναρξη των διαπραγματεύσεων με σκοπό τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ για τη διασυνοριακή πρόσβαση σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία.

Προκειμένου να βελτιωθεί η πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία, η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

- Να εγκρίνει τη διαπραγματευτική εντολή του επί των νομοθετικών προτάσεων για τα **ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία** ώστε να ξεκινήσουν ταχέως οι τριμερείς συζητήσεις με το Συμβούλιο. *(Προτεραιότητα της κοινής δήλωσης)*

4. Πιο ισχυρά και έξυπνα συστήματα πληροφοριών για τη διαχείριση της ασφάλειας, των συνόρων και της μετανάστευσης

---

22 Οδηγία (ΕΕ) 2019/1153 (της 11.7.2019) για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό τη διευκόλυνση της χρήσης χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ορισμένων ποινικών αδικημάτων.

23 Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1157 (της 20.6.2019) για την ενίσχυση της ασφάλειας των δελτίων ταυτότητας των πολιτών της Ένωσης και των εγγράφων διαμονής που εκδίδονται για πολίτες της Ένωσης και τα μέλη των οικογενειών τους που ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας.

24 Τα ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία απαιτούνται περίπου στο 85 % των ποινικών ερευνών και στα δύο τρίτα των ερευνών αυτών προκύπτει ανάγκη υποβολής αιτήματος για λήψη αποδεικτικών στοιχείων από παρόχους διαδικτυακών υπηρεσιών οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε άλλη δικαιοδοσία. Βλ. την εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει τη νομοθετική πρόταση (SWD(2018) 118 final (της 17.4.2018)).

25 COM(2018) 225 final (της 17.4.2018). Το Συμβούλιο ενέκρινε τη διαπραγματευτική εντολή του επί της πρότασης κανονισμού στο πλαίσιο της συνεδρίασης του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της 7ης Δεκεμβρίου 2018.

26 COM(2018) 226 final (της 17.4.2018). Το Συμβούλιο ενέκρινε τη διαπραγματευτική θέση του επί της πρότασης οδηγίας στο πλαίσιο της συνεδρίασης του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της 8ης Μαρτίου 2019.

27 https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2019/06/06/council-gives-mandate-to-commission-to-negotiate-international-agreements-on-e-evidence-in-criminal-matters/

Σε συνέχεια της θέσπισης κανόνων για την **διαλειτουργικότητα των συστημάτων πληροφοριών**[28], οι οποίοι θα καλύψουν κενά πληροφόρησης και θα εξαλείψουν τυφλά σημεία συμβάλλοντας στην ανίχνευση πολλαπλών ταυτοτήτων και στην καταπολέμηση της υποκλοπής ταυτότητας, η Επιτροπή δρομολόγησε ταχέως μια σειρά από πρωτοβουλίες για τη στήριξη των κρατών μελών στη διαδικασία της εφαρμογής, μεταξύ άλλων μέσω της χορήγησης χρηματοδότησης όπου χρειαζόταν, καθώς και μέσω της διοργάνωσης εργαστηρίων για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής εμπειρογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών. Η στενή συνεργασία μεταξύ των οργανισμών της ΕΕ, όλων των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών Σένγκεν θα είναι ύψιστης σημασίας για την επίτευξη του φιλόδοξου στόχου της επίτευξης πλήρους διαλειτουργικότητας των συστημάτων πληροφοριών της ΕΕ για την ασφάλεια και τη διαχείριση των συνόρων και της μετανάστευσης έως το 2020.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου απαιτείται επίσης η ταχεία και πλήρης εφαρμογή της προσφάτως συμφωνηθείσας νομοθεσίας για τη δημιουργία νέων συστημάτων πληροφοριών – σύστημα εισόδου/εξόδου της ΕΕ[29] και Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδίου[30] –, καθώς και για την ενίσχυση του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν[31] και την επέκταση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου[32] σε υπηκόους τρίτων χωρών. Η νέα αρχιτεκτονική για πιο ισχυρά και έξυπνα συστήματα πληροφοριών για την ασφάλεια και τη διαχείριση των συνόρων και της μετανάστευσης θα αποφέρει απτά αποτελέσματα μόνο εάν εφαρμόζονται πλήρως όλες οι συνιστώσες σε επίπεδο Ένωσης και από κάθε κράτος μέλος, σύμφωνα με το συμφωνηθέν χρονοδιάγραμμα.

Παράλληλα, πρέπει να αναληφθεί περαιτέρω δράση από τους συννομοθέτες ώστε να ολοκληρωθούν οι εργασίες για τη δημιουργία πιο ισχυρών και έξυπνων συστημάτων πληροφοριών για την ασφάλεια και τη διαχείριση των συνόρων και της μετανάστευσης. Στο πλαίσιο της τεχνικής εφαρμογής του **Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδίου**, η Επιτροπή παρουσίασε δύο προτάσεις στις 7 Ιανουαρίου 2019 για τον καθορισμό τεχνικών τροποποιήσεων του σχετικού κανονισμού[33], οι οποίες είναι απαραίτητες για την πλήρη δημιουργία του συστήματος. Η Επιτροπή καλεί τους συννομοθέτες να εντείνουν τις εργασίες τους όσον αφορά αυτές τις τεχνικές τροποποιήσεις, προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία το συντομότερο δυνατόν και, με τον τρόπο αυτόν, να καταστεί δυνατή η ταχεία και έγκαιρη υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού με στόχο τη θέση του σε λειτουργία στις αρχές του 2021.

Τον Μάιο του 2018 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για την **ενίσχυση του υφιστάμενου Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις**[34], η οποία προβλέπει τη διενέργεια διεξοδικότερων ελέγχων ιστορικού για τους αιτούντες θεώρηση και την κάλυψη των κενών πληροφόρησης μέσω της βελτίωσης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών. Το Συμβούλιο ενέκρινε τη διαπραγματευτική εντολή του στις 19 Δεκεμβρίου 2018 και, στις 13 Μαρτίου 2019, η ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ψήφισε την έκθεσή του επί της πρότασης ολοκληρώνοντας έτσι την πρώτη ανάγνωση. Η Επιτροπή ζητεί την ταχεία έναρξη των διαπραγματεύσεων μεταξύ των συννομοθετών στο πλαίσιο του νεοσυσταθέντος Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Τον Μάιο του 2016 η Επιτροπή πρότεινε τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του **Eurodac**[35] ώστε να συμπεριληφθεί σε αυτό η ταυτοποίηση όχι μόνο των αιτούντων άσυλο αλλά και των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών και εκείνων που εισέρχονται παράτυπα στην ΕΕ. Σύμφωνα με τα

---

28 Κανονισμός (ΕΕ) 2019/817 (της 20.5.2019) και κανονισμός (ΕΕ) 2019/818 (της 20.5.2019).
29 Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2226 (της 30.11.2017).
30 Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1240 (της 12.9.2018) και κανονισμός (ΕΕ) 2018/1241 (της 12.9.2018).
31 Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1860 (της 28.11.2018), κανονισμός (ΕΕ) 2018/1861 (της 28.11.2018), κανονισμός (ΕΕ) 2018/1862 (της 28.11.2018).
32 Κανονισμός (ΕΕ) 2019/816 (της 17.4.2019).
33 COM(2019)3 final και COM(2019) 4 final (της 7.1.2019).
34 COM(2018) 302 final (της 16.5.2018).
35 COM(2016) 272 final (της 4.5.2016).

συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 2018[36] και την ανακοίνωση της Επιτροπής της 6ης Μαρτίου 2019 σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού προγράμματος δράσης για τη μετανάστευση,[37] η Επιτροπή καλεί τους συννομοθέτες να προβούν στην έγκριση της πρότασης. Αυτή η νομοθετική πρόταση πρέπει να εγκριθεί ώστε το Eurodac να καταστεί μέρος της μελλοντικής αρχιτεκτονικής των διαλειτουργικών συστημάτων πληροφοριών της ΕΕ και, κατά αυτό τον τρόπο, να ενσωματωθούν τα κρίσιμα δεδομένα σχετικά με τους παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών και εκείνους που εισέρχονται παράτυπα στην ΕΕ.

Προκειμένου να ενισχυθούν τα συστήματα πληροφοριών της ΕΕ για τη διαχείριση της ασφάλειας, των συνόρων και της μετανάστευσης, η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο:

- να εγκρίνουν τη νομοθετική πρόταση για το **Eurodac** *(προτεραιότητα της κοινής δήλωσης)*·
- να εντείνουν τις εργασίες με σκοπό την επίτευξη ταχείας συμφωνίας σχετικά με τις προτεινόμενες τεχνικές τροποποιήσεις που είναι απαραίτητες για τη θέσπιση του **Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού**.

III. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Η ανθεκτικότητα των ψηφιακών υποδομών μας είναι ζωτικής σημασίας για την κυβέρνηση, τις επιχειρήσεις, την ασφάλεια των δεδομένων μας προσωπικού χαρακτήρα και τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών μας. Τα **δίκτυα πέμπτης γενιάς (5G)** που θα αναπτυχθούν κατά τα προσεχή έτη θα αποτελέσουν την ψηφιακή ραχοκοκαλιά των κοινωνιών και των οικονομιών μας, συνδέοντας δισεκατομμύρια πολίτες, αντικείμενα και συστήματα, μεταξύ άλλων σε κρίσιμους τομείς, όπως η ενέργεια, οι μεταφορές, οι τράπεζες και η υγεία και τα συστήματα βιομηχανικού ελέγχου που μεταφέρουν ευαίσθητες πληροφορίες και υποστηρίζουν συστήματα ασφάλειας.

Το 5G, με έσοδα που εκτιμάται ότι θα ανέρχονται σε 225 δισ. EUR το 2025 σε παγκόσμιο επίπεδο, αποτελεί βασικό πλεονέκτημα για την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης στην παγκόσμια αγορά και **η ασφάλεια των δικτύων 5G είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης**. Η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου κυβερνοασφάλειας απαιτεί συντονισμένα μέτρα τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, δεδομένου ότι οποιοδήποτε τρωτό σημείο στα δίκτυα 5G σε ένα κράτος μέλος θα επηρεάσει την Ένωση συνολικά.

Σε συνέχεια της στήριξης που εξέφρασαν οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων κατά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τον Μάρτιο του 2019[38], η Επιτροπή παρουσίασε στις 26 Μαρτίου 2019 μια **σύσταση για την κυβερνοασφάλεια των δικτύων 5G**[39], στην οποία προβλέπονταν δράσεις για την αξιολόγηση των κινδύνων κυβερνοασφάλειας που διατρέχουν τα δίκτυα 5G και την ενίσχυση των προληπτικών μέτρων. Οι συστάσεις βασίζονται σε μια συντονισμένη εκτίμηση κινδύνου σε επίπεδο ΕΕ και σε μέτρα διαχείρισης κινδύνου, σε ένα αποτελεσματικό πλαίσιο συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών, καθώς και σε μια κοινή επίγνωση της κατάστασης σε επίπεδο ΕΕ η οποία καλύπτει τα νευραλγικά δίκτυα επικοινωνίας.

Ως το **πρώτο στάδιο** της διαδικασίας που δρομολογήθηκε στο πλαίσιο της σύστασης, μέχρι τις 15 Ιουλίου 2019 όλα τα κράτη μέλη είχαν ολοκληρώσει την **εθνική εκτίμηση κινδύνου** και είχαν υποβάλει τα πορίσματά τους στην Επιτροπή και στον οργανισμό της ΕΕ για την κυβερνοασφάλεια ή έχουν ανακοινώσει ότι θα το πράξουν σύντομα. Οι εθνικές εκτιμήσεις κινδύνου ακολούθησαν ένα

[36] https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2018/12/14/european-council-conclusions-13-14-december-2018/

[37] COM(2019) 126 final (της 6.3.2019).

[38] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-1-2019-INIT/el/pdf

[39] C(2019) 2335 final (της 26.3.2019).

σύνολο κατευθυντήριων γραμμών και ένα κοινό υπόδειγμα για την αναφορά των πορισμάτων, τα οποία συμφωνήθηκαν από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή με στόχο την προαγωγή της συνοχής και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τα εθνικά αποτελέσματα σε επίπεδο ΕΕ. Στις παραμέτρους που αξιολογήθηκαν σε όλα τα κράτη μέλη περιλαμβάνονται οι εξής:

- οι κύριες απειλές και κύριοι παράγοντες που επηρεάζουν τα δίκτυα 5G·
- ο βαθμός ευαισθησίας των συνιστωσών και λειτουργιών του δικτύου 5G, καθώς και άλλων πόρων· και
- διάφορα είδη τρωτών σημείων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είναι τεχνικής φύσεως, όπως εκείνων που ενδέχεται να προκύψουν από την αλυσίδα εφοδιασμού των δικτύων 5G.

Επιπλέον, στις εργασίες σχετικά με τις εθνικές εκτιμήσεις κινδύνου ενεπλάκη ευρύ φάσμα αρμόδιων φορέων στα κράτη μέλη, όπως, ανάλογα με τις αρμοδιότητες ανά κράτος μέλος, αρχές για την κυβερνοασφάλεια και τις τηλεπικοινωνίες, υπηρεσίες ασφάλειας και πληροφοριών, γεγονός που ενίσχυσε τη συνεργασία και τον συντονισμό τους. Παράλληλα, λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά τους χρονοδιαγράμματα για την ανάπτυξη των δικτύων 5G, αρκετά κράτη μέλη έχουν ήδη λάβει μέτρα για την ενίσχυση των εφαρμοστέων απαιτήσεων ασφάλειας σε αυτό τον τομέα, ενώ αρκετά άλλα έχουν δηλώσει την πρόθεσή τους να εξετάσουν νέα μέτρα στο εγγύς μέλλον.

Με βάση τα αποτελέσματα της εθνικής εκτίμησης κινδύνου, οι αρχές κυβερνοασφάλειας των κρατών μελών που συμμετέχουν στην ομάδα συνεργασίας για την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών[40] θα προετοιμάσουν μια **κοινή επανεξέταση των κινδύνων σε επίπεδο ΕΕ** έως την 1η Οκτωβρίου 2019, η οποία θα αποτελέσει το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας που δρομολογήθηκε στο πλαίσιο της σύστασης. Σε αυτή τη βάση, ως τρίτο στάδιο, η ομάδα συνεργασίας θα δημιουργήσει μια **κοινή ενωσιακή εργαλειοθήκη μέτρων μετριασμού** έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019, με στόχο την αντιμετώπιση των κινδύνων που θα έχουν εντοπιστεί. Η Επιτροπή και ο οργανισμός της ΕΕ για την κυβερνοασφάλεια θα συνεχίσουν να στηρίζουν την εφαρμογή της σύστασης.

Οι εργασίες στην ομάδα συνεργασίας για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών υποστηρίζονται από διάφορα άλλα φόρα. Ο Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες προετοιμάζει έρευνα για όλα τα υφιστάμενα μέτρα ασφάλειας που είναι ενδεχομένως συναφή για τα δίκτυα 5G. Μια ειδική ομάδα εμπειρογνωμόνων στον οργανισμό της ΕΕ για την κυβερνοασφάλεια έχει ξεκινήσει εργασίες για την επανεξέταση του τοπίου των απειλών για τα δίκτυα 5G. Επιπρόσθετα, μετά τη θέση σε ισχύ της πράξης για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο στις 27 Ιουνίου 2019, η Επιτροπή και ο οργανισμός της ΕΕ για την κυβερνοασφάλεια θα προβούν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη θέσπιση του πλαισίου πιστοποίησης σε επίπεδο ΕΕ. Τα κράτη μέλη συναντήθηκαν επίσης στο πλαίσιο της Επιτροπής Προτύπων τον Ιούνιο του 2019 για να συζητήσουν το ζήτημα της κυβερνοασφάλειας και της τυποποίησης σε απάντηση στη σύσταση για διερεύνηση μελλοντικών προκλήσεων για την τυποποίηση της κυβερνοασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων 5G, και κατάλληλων πρωτοβουλιών πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ.

Τέλος, η ασφάλεια των δικτύων 5G είναι στρατηγικής σημασίας για την Ένωση. Οι ξένες επενδύσεις σε στρατηγικούς τομείς, η απόκτηση κρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, τεχνολογιών και υποδομών στην Ένωση και η προμήθεια εξοπλισμού κρίσιμης σημασίας ενδέχεται επίσης να ενέχουν κινδύνους για την ασφάλεια της Ένωσης.

[40] Η ομάδα συνεργασίας για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών συστάθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 (της 6.7.2016) για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών. Όπως προβλέπεται στη σύσταση, δημιουργήθηκε ένας ειδικός άξονας εργασίας στο πλαίσιο της ομάδας συνεργασίας για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, του οποίου ηγούνται αρκετά κράτη μέλη. Η ομάδα έχει πραγματοποιήσει ήδη τρεις συναντήσεις –τον Απρίλιο, τον Μάιο και τον Ιούλιο του 2019– προκειμένου να ανταλλάξει πληροφορίες σχετικά με εθνικές προσεγγίσεις και να συζητήσει πώς μπορεί να διευκολύνει την προετοιμασία της συντονισμένης εκτίμησης κινδύνου της ΕΕ.

Το νέο **πλαίσιο της ΕΕ για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων**[41] τέθηκε σε ισχύ στις 10 Απριλίου 2019. Κατά τους επόμενους 18 μήνες, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρόκειται να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι η ΕΕ μπορεί να εφαρμόσει πλήρως τον κανονισμό για τον έλεγχο των επενδύσεων από την 11η Οκτωβρίου 2020.

IV. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η ικανότητα των εγκληματιών και των τρομοκρατών να μεταφέρουν κεφάλαια μεταξύ τραπεζικών λογαριασμών μέσα σε λίγες ώρες τους επιτρέπει να προετοιμάζουν με μεγαλύτερη ευκολία τις πράξεις τρομοκρατίας ή να προβαίνουν σε παράνομη νομιμοποίηση των εσόδων του εγκλήματος σε διάφορα κράτη μέλη. Για να αντιμετωπίσει αυτή την πρόκληση, η Ένωση έχει αναπτύξει ένα άρτιο **κανονιστικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας**, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα που έχουν θεσπιστεί από την ειδική ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης.

Δεδομένης της ανάγκης να συμβαδίζει με τις εξελισσόμενες τάσεις, τις τεχνολογικές εξελίξεις και τη συνεχή εφευρετικότητα των εγκληματιών προκειμένου να εκμεταλλεύονται τυχόν κενά του συστήματος, στις 24 Ιουλίου 2019, η Επιτροπή ενέκρινε μια **δέσμη τεσσάρων εκθέσεων**, οι οποίες αναλύουν τους τρέχοντες κινδύνους και τα τρωτά σημεία όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και αξιολογούν τον τρόπο εφαρμογής του πλαισίου από τους ενδιαφερόμενους παράγοντες στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα[42].

Η δέσμη περιλαμβάνει μια **αξιολόγηση της πιθανής διασύνδεσης μεταξύ εθνικών κεντρικών μητρώων τραπεζικών λογαριασμών και συστημάτων ανάκτησης δεδομένων** στην ΕΕ. Τέτοια εθνικά κεντρικά συστήματα καθιστούν δυνατή τη ταυτοποίηση οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου που κατέχει ή ελέγχει λογαριασμούς πληρωμής, τραπεζικούς λογαριασμούς και θυρίδες ασφαλείας – πληροφορίες οι οποίες είναι συχνά κρίσιμης σημασίας για τις αρμόδιες αρχές στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η 5η οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες[43] απαιτεί από τα κράτη μέλη να θέσουν σε εφαρμογή τέτοια εθνικά κεντρικά

---

41 Κανονισμός (ΕΕ) 2019/452 (της 19.3.2019) για τη θέσπιση πλαισίου για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ένωση. Το νέο πλαίσιο δημιουργεί έναν μηχανισμό συνεργασίας, μέσω του οποίου τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να διατυπώνουν προβληματισμούς σχετικά με συγκεκριμένες επενδύσεις. Θα παράσχει επίσης στην Επιτροπή τη δυνατότητα να εκδίδει γνωμοδοτήσεις όταν κάποια επένδυση συνιστά απειλή για την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη ή όταν μια επένδυση θα μπορούσε να υπονομεύσει ένα έργο ή ένα πρόγραμμα που ενδιαφέρει το σύνολο της ΕΕ. Το κράτος μέλος στο οποίο πραγματοποιείται η επένδυση έχει τον τελευταίο λόγο όσον αφορά τον τρόπο διαχείρισης της επένδυσης.

42 Report on the assessment of the risk of money laundering and terrorist financing affecting the internal market and relating to cross-border activities (Έκθεση σχετικά με την εκτίμηση των κινδύνων που συνεπάγονται για την εσωτερική αγορά η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και οι οποίοι συνδέονται με διασυνοριακές δραστηριότητες) (COM (2019) 370 final της 24.7.2019), Report on the interconnection of national centralised automated mechanisms (central registries or central electronic data retrieval systems) of the Member States on bank accounts [Έκθεση σχετικά με τη διασύνδεση των εθνικών κεντρικών αυτοματοποιημένων μηχανισμών (κεντρικά μητρώα ή κεντρικά ηλεκτρονικά συστήματα ανάκτησης δεδομένων) των κρατών μελών όσον αφορά τους τραπεζικούς λογαριασμούς] (COM(2019) 372 final της 24.7.2019), Report on the assessment of recent alleged money laundering cases involving EU credit institutions (Έκθεση σχετικά με την αξιολόγηση πρόσφατων εικαζόμενων περιπτώσεων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες με την εμπλοκή πιστωτικών ιδρυμάτων της ΕΕ) (COM(2019) 373 final της 24.7.2019), Report assessing the framework for cooperation between Financial Intelligence Units (Έκθεση σχετικά με την αξιολόγηση του πλαισίου συνεργασίας μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών) (COM(2019) 371 final της 24.7.2019).

43 Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (της 20.5.2015).

συστήματα και να παράσχουν στις εθνικές μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών άμεση πρόσβαση. Οι προσφάτως εκδοθέντες κανόνες για τη διευκόλυνση της χρήσης των χρηματοοικονομικών πληροφοριών με στόχο την καταπολέμηση των σοβαρών εγκλημάτων[44] παρέχουν στις ορισθείσες αρχές επιβολής του νόμου και στις υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων άμεση πρόσβαση στα αντίστοιχα εθνικά κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών. Υπό αυτό το πρίσμα, και όπως απαιτείται σύμφωνα με την οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η έκθεση αξιολογεί διάφορες λύσεις ΤΠ σε επίπεδο ΕΕ, ήδη λειτουργικών ή υπό ανάπτυξη, οι οποίες ενδέχεται να λειτουργήσουν ως μοντέλο για πιθανή διασύνδεση των εθνικών κεντρικών συστημάτων. Δεδομένου ότι μια μελλοντική διασύνδεση των κεντρικών μηχανισμών σε επίπεδο ΕΕ θα επιταχύνει την πρόσβαση σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες και θα διευκολύνει τη διασυνοριακή συνεργασία των αρμόδιων αρχών, η Επιτροπή σκοπεύει να διαβουλευτεί περαιτέρω με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, τις κυβερνήσεις, καθώς και με τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών, τις αρχές επιβολής του νόμου και τις υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων, υπό την έννοια ότι πρόκειται για δυνητικούς «τελικούς χρήστες» ενός πιθανού συστήματος διασύνδεσης.

Στο πλαίσιο του προβληματισμού της Επιτροπής για τις εργασίες των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών, μια έκθεση για την αξιολόγηση της **συνεργασίας μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών** εξετάζει τόσο τη συνεργασία εντός της Ένωσης όσο και τη συνεργασία με τρίτες χώρες[45]. Εντοπίζει ορισμένες ελλείψεις, οι οποίες θα συνεχίσουν πιθανότατα να υφίστανται έως ότου τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις διασυνοριακής συνεργασίας των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών διατυπωθούν με μεγαλύτερη σαφήνεια στο νομικό πλαίσιο της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η αξιολόγηση αναδεικνύει επίσης την ανάγκη για ισχυρότερο μηχανισμό συνεργασίας και στήριξης της διασυνοριακής συνεργασίας και ανάλυσης.

Πέραν των τρεχουσών εργασιών για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ανταποκρινόμενη επίσης σε έκκληση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,[46] η Επιτροπή θα συνεχίσει να αξιολογεί την αναγκαιότητα, την τεχνική σκοπιμότητα και την αναλογικότητα πρόσθετων μέτρων για την παρακολούθηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στην ΕΕ[47].

V. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

1. Εφαρμογή των νομοθετικών μέτρων στην Ένωση Ασφάλειας

Η επίτευξη συμφωνίας για μέτρα στο πλαίσιο της Ένωσης Ασφάλειας δεν είναι το τελικό στάδιο της διαδικασίας – είναι ζωτικής σημασίας να εξασφαλιστεί η ταχεία και πλήρης εφαρμογή τους από τα κράτη μέλη, έτσι ώστε να αποκομιστούν πλήρως τα οφέλη τους. Προς αυτό τον σκοπό, η Επιτροπή στηρίζει ενεργά τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων μέσω χρηματοδότησης και διευκολύνοντας την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Όπου απαιτείται, ωστόσο, η Επιτροπή είναι έτοιμη να αξιοποιήσει πλήρως τις εξουσίες που της παρέχουν οι Συνθήκες για την επιβολή του ενωσιακού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της κίνησης διαδικασιών επί παραβάσει, κατά περίπτωση.

---

44 Οδηγία (ΕΕ) 2019/1153 (της 20.6.2019).

45 Αυτή η αξιολόγηση απαιτείται από το άρθρο 65 παράγραφος 2 της 5ης οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ΕΕ) 2018/843 (της 30.5.2018).

46 Στην τελική έκθεση που εξέδωσε τον Δεκέμβριο του 2018, η ειδική επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την τρομοκρατία ζήτησε τη δημιουργία από την Ευρωπαϊκή Ένωση ενός συστήματος παρακολούθησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στοχευμένου στις συναλλαγές ατόμων που έχουν διασυνδέσεις με την τρομοκρατία και στη χρηματοδότηση αυτών στο πλαίσιο του ενιαίου χώρου πληρωμών σε ευρώ.

47 Βλ. τη δέκατη όγδοη έκθεση προόδου προς μια αποτελεσματική και πραγματική Ένωση Ασφάλειας (COM(2019) 145 final της 20.3.2019).

Η προθεσμία για την εφαρμογή της **οδηγίας της ΕΕ σχετικά με τις καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών**[48] έληξε στις 25 Μαΐου 2018. Μέχρι στιγμής, 25 κράτη μέλη έχουν κοινοποιήσει πλήρη μεταφορά στην Επιτροπή[49]. Η πλήρης μεταφορά εξακολουθεί να εκκρεμεί σε δύο κράτη μέλη, παρά τις διαδικασίες επί παραβάσει που κινήθηκαν στις 19 Ιουλίου 2018[50]. Παράλληλα, η Επιτροπή εξακολουθεί να στηρίζει τα κράτη μέλη στις προσπάθειες που καταβάλλουν για να ολοκληρώσουν την ανάπτυξη των συστημάτων τους για τις καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών, μεταξύ άλλων διευκολύνοντας την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών.

Η προθεσμία για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της **οδηγίας σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας**[51] έληξε στις 8 Σεπτεμβρίου 2018. Μέχρι στιγμής, 22 κράτη μέλη έχουν κοινοποιήσει πλήρη μεταφορά στο εθνικό τους δίκαιο στην Επιτροπή. Τρία κράτη μέλη δεν έχουν κοινοποιήσει ακόμα την έκδοση εθνικής νομοθεσίας η οποία μεταφέρει πλήρως την οδηγία, παρά τις διαδικασίες επί παραβάσει που κινήθηκαν στις 22 Νοεμβρίου 2018[52].

Η προθεσμία για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της **οδηγίας σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων**[53] έληξε στις 14 Σεπτεμβρίου 2018. Μέχρι στιγμής, 8 κράτη μέλη έχουν κοινοποιήσει πλήρη μεταφορά στο εθνικό τους δίκαιο στην Επιτροπή. Είκοσι κράτη μέλη δεν έχουν κοινοποιήσει ακόμα την έκδοση εθνικών μέτρων τα οποία μεταφέρουν πλήρως την οδηγία, παρά τις διαδικασίες επί παραβάσει που κινήθηκαν στις 22 Νοεμβρίου 2018[54].

Όσον αφορά τη μεταφορά της **οδηγίας για την προστασία των δεδομένων στο πλαίσιο της επιβολής του νόμου**[55] στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, η προθεσμία έληξε στις 6 Μαΐου 2018. Μέχρι στιγμής, 20 κράτη μέλη έχουν κοινοποιήσει πλήρη μεταφορά στην Επιτροπή[56]. Επτά κράτη μέλη δεν έχουν κοινοποιήσει ακόμα την έκδοση εθνικών μέτρων τα οποία μεταφέρουν πλήρως την οδηγία, παρά τις διαδικασίες επί παραβάσει που κίνησε η Επιτροπή στις 19 Ιουλίου 2018[57].

Τα κράτη μέλη είχαν προθεσμία μέχρι τις 9 Μαΐου 2018 για να μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο την **οδηγία για την ασφάλεια τω συστημάτων δικτύου και πληροφοριών**[58]. Μέχρι στιγμής, 26 κράτη μέλη έχουν κοινοποιήσει στην Επιτροπή πλήρη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και 2 κράτη μέλη έχουν μεταφέρει εν μέρει την οδηγία στο εθνικό δίκαιο[59]. Επιπλέον, έως τις 9 Νοεμβρίου 2018, τα κράτη μέλη έπρεπε να προσδιορίσουν τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών σύμφωνα με την οδηγία. Έως τις 9 Μαΐου 2019, η Επιτροπή επρόκειτο να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο για την αξιολόγηση της συνοχής όσον αφορά την προσέγγιση προσδιορισμού των φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών που εντοπίστηκαν στην επικράτειά

48 Οδηγία (ΕΕ) 2016/681 (της 27.4.2016).

49 Οι αναφορές σε κοινοποίηση πλήρους μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο λαμβάνουν υπόψη τις δηλώσεις των κρατών μελών και ισχύουν με την επιφύλαξη του ελέγχου της μεταφοράς από τις υπηρεσίες της Επιτροπής.

50 Η Σλοβενία κοινοποίησε μερική μεταφορά στο εθνικό δίκαιο. Η Ισπανία δεν προέβη σε κοινοποίηση μεταφοράς (κατάσταση στις 24 Ιουλίου 2019).

51 Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 (της 15.3.2017).

52 Η Πολωνία κοινοποίησε μερική μεταφορά στο εθνικό της δίκαιο. Η Ελλάδα και το Λουξεμβούργο δεν προέβησαν σε κοινοποίηση μεταφοράς (κατάσταση στις 24 Ιουλίου 2019).

53 Οδηγία (ΕΕ) 2017/853 (της 17.5.2017).

54 Το Βέλγιο, η Τσεχία, η Εσθονία, η Λιθουανία, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποίησαν μερική μεταφορά στο εθνικό τους δίκαιο. Η Γερμανία, η Ιρλανδία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Κύπρος, το Λουξεμβούργο, η Ουγγαρία, οι Κάτω Χώρες, η Ρουμανία, η Σλοβενία, η Σλοβακία και η Φινλανδία δεν προέβησαν σε κοινοποίηση μεταφοράς (κατάσταση στις 24 Ιουλίου 2019).

55 Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 (της 27.4.2016).

56 Είκοσι κράτη μέλη ολοκλήρωσαν τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο (κατάσταση στις 24 Ιουλίου 2019).

57 Η Λετονία, η Πορτογαλία, η Σλοβενία και η Φινλανδία κοινοποίησαν μερική μεταφορά. Η Ελλάδα και η Ισπανία δεν προέβησαν σε κοινοποίηση μεταφοράς. Παρότι η Γερμανία κοινοποίησε πλήρη μεταφορά, η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτή η μεταφορά δεν είναι πλήρης (κατάσταση στις 24 Ιουλίου 2019).

58 Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 (της 27.4.2016).

59 Το Βέλγιο και η Ουγγαρία μετέφεραν εν μέρει την οδηγία (κατάσταση τις 24 Ιουλίου 2019).

τους. Ωστόσο, καθώς ορισμένα κράτη μέλη δεν είχαν ακόμη υποβάλει πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία προσδιορισμού, η Επιτροπή έπρεπε να καθυστερήσει την υποβολή της έκθεσης.

Η Επιτροπή αξιολογεί τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της **4ης οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες**[60], ενώ παράλληλα εργάζεται για την επαλήθευση της εφαρμογής των κανόνων από τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή έχει κινήσει διαδικασίες επί παραβάσει σε βάρος 24 κρατών μελών, καθώς έκρινε ότι από τις κοινοποιήσεις που λήφθηκαν από τα κράτη μέλη δεν προκύπτει πλήρης μεταφορά της εν λόγω οδηγίας στο εθνικό δίκαιο[61].

Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν επειγόντως τα αναγκαία μέτρα για την πλήρη μεταφορά των ακόλουθων οδηγιών στο εθνικό δίκαιο και να το γνωστοποιήσουν στην Επιτροπή:

- της **οδηγίας της ΕΕ σχετικά με τις καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών**, για την οποία 1 κράτος μέλος πρέπει ακόμη να κοινοποιήσει τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και 1 κράτος μέλος πρέπει να ολοκληρώσει την κοινοποίηση της μεταφοράς[62]·
- της **οδηγίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας**, για την οποία 2 κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη κοινοποιήσει τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και 1 κράτος μέλος πρέπει να ολοκληρώσει την κοινοποίηση της μεταφοράς[63]·
- της **οδηγίας σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων**, για την οποία 12 κράτη μέλη πρέπει ακόμη να κοινοποιήσουν τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και 8 κράτη μέλη πρέπει να ολοκληρώσουν την κοινοποίηση της μεταφοράς[64]·
- της **οδηγίας για την προστασία των δεδομένων στο πλαίσιο της επιβολής του νόμου**, για την οποία 2 κράτη μέλη πρέπει ακόμη να κοινοποιήσουν τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και 5 κράτη μέλη πρέπει να ολοκληρώσουν την κοινοποίηση της μεταφοράς[65]·
- της **οδηγίας για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών**, για την οποία 2 κράτη μέλη πρέπει ακόμη να ολοκληρώσουν την κοινοποίηση της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο[66]· και
- της **4ης οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες**, για την οποία 24 κράτη μέλη πρέπει ακόμη να ολοκληρώσουν την κοινοποίηση της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο[67].

2. Αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και προστασία των εκλογών από άλλες απειλές που βρίσκουν πρόσφορο έδαφος μέσω του κυβερνοχώρου

60 Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (της 20.5.2015).

61 Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχία, Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο (κατάσταση στις 24 Ιουλίου 2019).

62 Η Σλοβενία κοινοποίησε μερική μεταφορά στο εθνικό δίκαιο. Η Ισπανία δεν προέβη σε κοινοποίηση μεταφοράς (κατάσταση στις 24 Ιουλίου 2019).

63 Η Πολωνία κοινοποίησε μερική μεταφορά. Η Ελλάδα και το Λουξεμβούργο δεν προέβησαν σε κοινοποίηση μεταφοράς (κατάσταση στις 24 Ιουλίου 2019).

64 Το Βέλγιο, η Τσεχία, η Εσθονία, η Λιθουανία, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποίησαν μερική μεταφορά στο εθνικό δίκαιο. Η Γερμανία, η Ιρλανδία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Κύπρος, το Λουξεμβούργο, η Ουγγαρία, οι Κάτω Χώρες, η Ρουμανία, η Σλοβενία, η Σλοβακία και η Φινλανδία δεν προέβησαν σε κοινοποίηση μεταφοράς (κατάσταση στις 24 Ιουλίου 2019).

65 Η Λετονία, η Πορτογαλία, η Σλοβενία και η Φινλανδία κοινοποίησαν μερική μεταφορά. Η Ελλάδα και η Ισπανία δεν προέβησαν σε κοινοποίηση μεταφοράς. Παρότι η Γερμανία κοινοποίησε πλήρη μεταφορά, η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτή η μεταφορά δεν είναι πλήρης (κατάσταση στις 24 Ιουλίου 2019).

66 Το Βέλγιο και η Ουγγαρία μετέφεραν εν μέρει την οδηγία στο εθνικό δίκαιο (κατάσταση τις 24 Ιουλίου 2019).

67 Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχία, Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο (κατάσταση στις 24 Ιουλίου 2019).

Η προστασία των δημοκρατικών διαδικασιών και θεσμών από την παραπληροφόρηση και τις σχετικές παρεμβάσεις αποτελεί σημαντική πρόκληση για τις κοινωνίες σε ολόκληρο τον κόσμο. Για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, η ΕΕ έχει θεσπίσει ένα **άρτιο πλαίσιο για την ανάληψη συντονισμένης δράσης ενάντια στην παραπληροφόρηση**, με πλήρη σεβασμό των ευρωπαϊκών αξιών και θεμελιωδών δικαιωμάτων[68]. Όπως προβλέπεται στην κοινή ανακοίνωση της 14ης Ιουνίου 2019 σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης κατά της παραπληροφόρησης[69], οι εργασίες για διάφορα συμπληρωματικά σκέλη έχουν συμβάλει στον περιορισμό του χώρου για παραπληροφόρηση και στη διαφύλαξη της ακεραιότητας των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 21ης Ιουνίου 2019[70], επικρότησε την πρόθεση της Επιτροπής να διενεργήσει εμπεριστατωμένη αξιολόγηση της υλοποίησης των δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει οι διαδικτυακές πλατφόρμες και άλλα συμβαλλόμενα μέρη βάσει του **κώδικα ορθής πρακτικής για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης**[71], ενώ παράλληλα κάλεσε την Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας να συνεχίσουν να αξιολογούν και να ανταποκρίνονται κατάλληλα στην εξελισσόμενη φύση των απειλών και τον αυξανόμενο κίνδυνο κακόβουλων παρεμβολών και χειραγώγησης στο διαδίκτυο που συνδέονται με την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και των τεχνικών συγκέντρωσης δεδομένων.

Η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος θα εντείνουν τις εργασίες τους σε αυτό τον τομέα σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Τον Μάρτιο του 2019, η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος θέσπισαν ένα **σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης** μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών, με στόχο τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών που αφορούν εκστρατείες παραπληροφόρησης και τον συντονισμό των απαντήσεων. Η πρώτη συνεδρίαση των σημείων επαφής των κρατών μελών μετά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πραγματοποιήθηκε στο Ταλίν στις 3-4 Ιουνίου 2019. Για την περαιτέρω ενίσχυση του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης, η Ύπατη Εκπρόσωπος και η Επιτροπή, σε εκ του σύνεγγυς συνεργασία με τα κράτη μέλη, θα επανεξετάσουν τη λειτουργία του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης το φθινόπωρο του 2019. Θα αναπτύξουν επίσης μια κοινή μεθοδολογία για την ανάλυση των εκστρατειών παραπληροφόρησης και την έκθεση σε αυτές, καθώς και ισχυρότερες εταιρικές σχέσεις με διεθνείς εταίρους όπως η ομάδα G7 και το ΝΑΤΟ.

Οι εργασίες συνεχίζονται επίσης στο πλαίσιο του **ευρωπαϊκού δικτύου συνεργασίας για τις εκλογές**[72], το οποίο πραγματοποίησε την πρώτη του συνεδρίαση στις 7 Ιουνίου 2019 ώστε να κάνει

---

68 Βλ. το σχέδιο δράσης κατά της παραπληροφόρησης (JOIN(2018) 36 final της 5.12.2018).

69 JOIN (2019) 12 final (της 14.6.2019).

70 https://www.consilium.europa.eu/media/39922/20-21-euco-final-conclusions-en.pdf. Η έκκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου βασίζεται σε στοιχεία που παρέσχε η Ρουμανική Προεδρία του Συμβουλίου, καθώς και η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν όσον αφορά την παραπληροφόρηση και τη διασφάλιση ελεύθερων και δίκαιων εκλογών, συμπεριλαμβανομένης της κοινής ανακοίνωσης για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης κατά της παραπληροφόρησης.

71 Ο κώδικας ορθής πρακτικής υπεγράφη από τις διαδικτυακές πλατφόρμες Facebook, Google και Twitter, Mozilla, καθώς και από διαφημιστές και τον διαφημιστικό κλάδο τον Οκτώβριο του 2018 και ορίζει πρότυπα αυτορρύθμισης για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης. Ο κώδικας αποσκοπεί στην επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής του Απριλίου του 2018 σχετικά με την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης στο διαδίκτυο (COM/2018/236 final της 26.4.2018) μέσω του ορισμού ενός ευρέος φάσματος δεσμεύσεων, από την εξασφάλιση διαφάνειας στις πολιτικές διαφημίσεις μέχρι το κλείσιμο ψευδών λογαριασμών και την απαξίωση των προμηθευτών της παραπληροφόρησης.

72 Στο ευρωπαϊκό δίκτυο συνεργασίας για τις εκλογές συμμετέχουν τα σημεία επαφής των εθνικών δικτύων συνεργασίας για τις εκλογές των αρχών που είναι αρμόδιες για εκλογικά ζητήματα και των αρχών που είναι επιφορτισμένες με την παρακολούθηση και την επιβολή κανόνων για τις διαδικτυακές δραστηριότητες που σχετίζονται με το εκλογικό πλαίσιο. Ο ρόλος του ευρωπαϊκού δικτύου συνεργασίας για τις εκλογές είναι να προειδοποιεί για απειλές, να συμβάλλει στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών

αποτίμηση των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Αυτοί οι προβληματισμοί, καθώς και τυχόν άλλα στοιχεία από αρμόδιες εθνικές αρχές, πολιτικά κόμματα και διαδικτυακές πλατφόρμες θα συμβάλουν στην κατάρτιση ολοκληρωμένης έκθεσης από την Επιτροπή για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με προοπτική να υποβληθεί προς έγκριση τον Οκτώβριο του 2019. Τα κράτη μέλη έχουν χρησιμοποιήσει το δίκτυο για εκλογές εκτός εκείνων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, γεγονός που υπογραμμίζει την ευρύτερη χρησιμότητά του για τη διασφάλιση της ακεραιότητας της δημοκρατίας στην ΕΕ.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί και να προάγει την υλοποίηση των δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει οι πλατφόρμες δυνάμει του **κώδικα ορθής πρακτικής κατά της παραπληροφόρησης**. Οι εκθέσεις που υπέβαλαν το Google, το Twitter και το Facebook σύμφωνα με τον κώδικα ορθής πρακτικής δείχνουν ότι όλες οι πλατφόρμες δραστηριοποιήθηκαν πριν από τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δημιουργώντας επισημάνσεις πολιτικών διαφημίσεων και καθιστώντας τις δημοσίως διαθέσιμες μέσω αναζητήσιμων βιβλιοθηκών διαφημίσεων. Παράλληλα, υπάρχουν περιθώρια για βελτίωση, όπως προσδιορίζεται από την ομάδα ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων[73]. Εξακολουθεί να υπάρχει κυρίως έλλειψη πρόσβασης σε λεπτομερή μη επεξεργασμένα δεδομένα που είναι αναγκαία για την ολοκληρωμένη παρακολούθηση. Τέλος, οι πλατφόρμες θα πρέπει να παρέχουν στην ερευνητική κοινότητα ουσιαστική πρόσβαση σε δεδομένα, σύμφωνα με τους κανόνες προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Αργότερα κατά το τρέχον έτος, η Επιτροπή θα διενεργήσει διεξοδική αξιολόγηση της υλοποίησης όλων των δεσμεύσεων δυνάμει του κώδικα ορθής πρακτικής κατά τη διάρκεια της αρχικής 12μηνης περιόδου του. Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή ενδέχεται να εξετάσει περαιτέρω δράσεις, μεταξύ άλλων κανονιστικού χαρακτήρα, με στόχο τη βελτίωση της αντιμετώπισης της παραπληροφόρησης από την ΕΕ σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

3. Ετοιμότητα και προστασία

Η ενίσχυση της άμυνας και η οικοδόμηση ανθεκτικότητας αποτελούν σημαντικές πτυχές των εργασιών προς την κατεύθυνση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας. Σε αυτές περιλαμβάνεται η στήριξη που παρέχει η Επιτροπή στα κράτη μέλη και στις τοπικές αρχές για την ενίσχυση της **προστασίας των δημόσιων χώρων**[74], καθώς και η στήριξη που παρέχεται στα κράτη μέλη για την ενίσχυση της ετοιμότητας έναντι **κινδύνων για τη χημική, βιολογική, ραδιολογική και**

μεταξύ των εθνικών δικτύων, να εξετάζει κοινές λύσεις σε διαπιστωμένες προκλήσεις και να ενθαρρύνει κοινά σχέδια και ασκήσεις μεταξύ των εθνικών δικτύων.

73 Η ομάδα ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων φέρνει σε επαφή επικεφαλής ή υψηλόβαθμους εκπροσώπους εθνικών ανεξάρτητων ρυθμιστικών φορέων στον τομέα των οπτικοακουστικών υπηρεσιών, με σκοπό την παροχή συμβουλών στην Επιτροπή όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας της ΕΕ για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία 2010/13/EU της 10.3.2010). Κατά την τελευταία συνεδρίασή της στις 20-21 Ιουνίου 2019 στη Μπρατισλάβα, η ομάδα παρουσίασε τα αποτελέσματα των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι στιγμής για την παραπληροφόρηση, εστιάζοντας στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 2019 και τους σχετικούς τομείς πολιτικής και θεματικής διαφήμισης.

74 Βλ. τις «Ορθές πρακτικές για τις δημόσιες αρχές και τους ιδιωτικούς φορείς εκμετάλλευσης με σκοπό την ενίσχυση της ασφάλειας των δημόσιων χώρων», όπως ορίζονται στη δέκατη όγδοη έκθεση προόδου προς την κατεύθυνση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας (COM(2019) 145 final της 20.3.2019). Αυτές οι ορθές πρακτικές βασίζονται στο σχέδιο δράσης του Οκτωβρίου του 2017 για τη στήριξη της προστασίας των δημόσιων χώρων (COM(2017) 612 final της 18.10.2017). Στις 5 Ιουνίου 2019, έλαβε χώρα η τρίτη συνεδρίαση του φόρουμ φορέων εκμετάλλευσης του φόρουμ της ΕΕ για την προστασία των δημόσιων χώρων. Έχει φέρει σε επαφή εκπροσώπους των κρατών μελών της ΕΕ και ιδιωτικούς φορείς εκμετάλλευσης δημόσιων χώρων, οι οποίοι εκπροσωπούνται από 14 ευρωπαϊκές ενώσεις, οι οποίες καλύπτουν τον κλάδο της φιλοξενίας, τις ζωντανές παραστάσεις, τη μουσική και την ψυχαγωγία, τα πάρκα αναψυχής, την αεροπορία, τις σιδηροδρομικές μεταφορές, τα εμπορικά κέντρα, τις τηλεπικοινωνίες, καθώς και τις ιδιωτικές υπηρεσίες ασφάλειας και τους κατασκευαστές εξοπλισμού ασφάλειας.

πυρηνική ασφάλεια[75], την εφαρμογή των δύο σχεδίων δράσης σε αυτό τον τομέα, καθώς και στην ανάλυση των αναγκών για ανάπτυξη σχετικών ικανοτήτων αντιμετώπισης στο πλαίσιο των rescEU[76]. Όσον αφορά τις μεταβαλλόμενες χημικές απειλές,[77] σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και σε διαβούλευση με διεθνείς εταίρους, η Επιτροπή έχει καταρτίσει έναν κατάλογο χημικών προϊόντων που προκαλούν μεγαλύτερη ανησυχία από άποψη κατάχρησης για τρομοκρατικούς σκοπούς. Ο κατάλογος της ΕΕ χρησιμεύει ως βάση για τη διεξαγωγή περαιτέρω εργασιών με σκοπό τη μείωση της προσβασιμότητας σε αυτά τα χημικά προϊόντα και τη συνεργασία με παρασκευαστές με στόχο τη βελτίωση των ικανοτήτων ανίχνευσης.

Χάρη στις τεχνολογίες που διαθέτουν, τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη μπορούν να επιτελέσουν ευρύ φάσμα λειτουργιών. Με ταχεία επέκταση κατά τα τελευταία έτη στην αγορά της χρήσης μη επανδρωμένων εναέριων συστημάτων για στρατιωτικούς, πολιτικούς, εμπορικούς και ψυχαγωγικούς σκοπούς, **τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη** αντιπροσωπεύουν μια ευκαιρία αλλά και μια αυξανόμενη απειλή για την ασφάλεια για τις υποδομές ζωτικής σημασίας (συμπεριλαμβανομένης της αεροπορίας), τους δημόσιους χώρους και τις εκδηλώσεις, τις ευαίσθητες τοποθεσίες και τα άτομα. Στην Ευρώπη, τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη έχουν χρησιμοποιηθεί για τη διατάραξη αεροπορικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων επιβολής του νόμου, την επιθεώρηση υποδομών ζωτικής σημασίας και τη διενέργεια λαθρεμπορίου σε φυλακές και σε σύνορα.

Η Επιτροπή στηρίζει τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση της αυξανόμενης απειλής που θέτουν τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη για τους πολίτες και για κρίσιμης σημασίας λειτουργίες της κοινωνίας, χωρίς να απορρίπτει την επωφελή τους χρήση, π.χ., σε επιχειρήσεις αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών. Η Επιτροπή εξέδωσε προσφάτως **κοινούς κανόνες σε επίπεδο ΕΕ για την ασφαλή λειτουργία των μη επανδρωμένων αεροσκαφών**[78], προκειμένου να μετριάσει τον κίνδυνο της κακόβουλης χρήσης τους, οι οποίοι περιλαμβάνουν διατάξεις που απαιτούν την καταχώριση των χειριστών και την παροχή της δυνατότητας για εξ αποστάσεως ταυτοποίηση. Επιπλέον, η Επιτροπή στηρίζει τα κράτη μέλη μέσω της παρακολούθησης των τάσεων στην εξέλιξη της απειλής που θέτουν τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη, της χρηματοδότησης σχετικών ερευνητικών έργων και μέτρων για την ανάπτυξη ικανοτήτων και της διευκόλυνσης της συνδιαλλαγής μεταξύ των κρατών μελών και των άλλων ενδιαφερόμενων φορέων. Για την ενίσχυση αυτής της στήριξης, η Επιτροπή θα διοργανώσει ένα διεθνές συνέδριο υψηλού επιπέδου στις 17 Οκτωβρίου 2019, με στόχο την αντιμετώπιση των κινδύνων που συνεπάγονται τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη.

Σε απάντηση στην ανάγκη απόκτησης μιας ευρείας θεώρησης της πολιτική της ΕΕ στον τομέα της **προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας**[79], η Επιτροπή παρουσίασε στις 23 Ιουλίου 2019 μια αξιολόγηση της ευρωπαϊκής οδηγίας για τις υποδομές ζωτικής σημασίας[80], δεδομένου ότι αποτελεί το νομικό πλαίσιο για τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής

---

75 Κυρίως μέσω της εφαρμογής του σχεδίου δράσης του Οκτωβρίου του 2017 για την ενίσχυση της ετοιμότητας έναντι κινδύνων για τη χημική, βιολογική, ραδιολογική και πυρηνική ασφάλεια (COM(2017) 610 final της 18.10.2017).

76 Βλ. άρθρο 12 παράγραφος 2 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (17.12.2013), όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση (ΕΕ) 2019/420 (της 13.3.2019).

77 Βλ. τις ενισχυμένες δράσεις κατά των χημικών απειλών, όπως ορίζονται στη δέκατη πέμπτη έκθεση προόδου προς την κατεύθυνση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας (COM(2018) 470 final της 13.6.2018).

78 ΕΕ L 152 της 11.6.2019 - Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2019/947 της Επιτροπής, της 24ης Μαΐου 2019, για τους κανόνες και τις διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία μη επανδρωμένων αεροσκαφών.

79 Στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης αξιολόγησης της πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ που διενεργήθηκε το 2017 (SWD(2017) 278 final, της 26.7.2017), επισημάνθηκε η ανάγκη για απόκτηση ευρείας θεώρησης της πολιτικής για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας της ΕΕ.

80 Η οδηγία 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, και σχετικά με την αξιολόγηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους αποσκοπεί στην ενίσχυση της προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

σημασίας και την αξιολόγηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους. Κατά την αξιολόγηση διαπιστώθηκε ότι το πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργούν οι υποδομές ζωτικής σημασίας στην Ευρώπη έχει αλλάξει σημαντικά από την έναρξη ισχύος της οδηγίας, μεταξύ άλλων λόγω νομοθετικών εξελίξεων σε τομείς στους οποίους στοχεύει ιδιαιτέρως η οδηγία, όπως η ενέργεια[81], καθώς και ότι οι διατάξεις της οδηγίας είναι μόνο εν μέρει συναφείς λόγω της μεταβολής του τοπίου. Παράλληλα, υπάρχει συνεχής στήριξη από τα κράτη μέλη για την πολιτική της ΕΕ στον τομέα της προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας, με σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας και παροχή προστιθέμενης αξίας.

4. Εξωτερική διάσταση

Δεδομένου του διασυνοριακού και παγκόσμιου χαρακτήρα των περισσότερων απειλών για την ασφάλεια που αντιμετωπίζει η Ένωσή μας, η συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και χώρες-εταίρους εκτός της ΕΕ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των εργασιών προς την κατεύθυνση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας.

Η αξιοποίηση των οφελών που συνεπάγεται η πολυμερής συνεργασία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής της προσπάθειας και περιλαμβάνει τη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των Ηνωμένων Εθνών, όπως ενισχύθηκε πρόσφατα με την υπογραφή του **πλαισίου για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας μεταξύ των Ηνωμένων Εθνών και της ΕΕ** στη Νέα Υόρκη στις 24 Απριλίου 2019, επ' ευκαιρία του δεύτερου πολιτικού διαλόγου υψηλού επιπέδου Ηνωμένων Εθνών-ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας[82]. Το πλαίσιο προάγει τη συνεργασία για την ανάπτυξη ικανοτήτων με στόχο την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την πρόληψη και την αντιμετώπιση του βίαιου εξτρεμισμού στην Αφρική, στη Μέση Ανατολή και στην Ασία. Το πλαίσιο προσδιορίζει τομείς για τη συνεργασία Ηνωμένων Εθνών-ΕΕ, καθώς και προτεραιότητες μέχρι το 2020.

Η **συνεργασία με τα Δυτικά Βαλκάνια για θέματα ασφάλειας** συνιστά ιδιαίτερη προτεραιότητα σε περιφερειακό επίπεδο, ενώ παράλληλα υλοποιείται μια σειρά από δράσεις προτεραιότητας για θέματα ασφάλειας που προσδιορίζονται στη στρατηγική των Δυτικών Βαλκανίων για το 2018[83]. Προς αυτό τον σκοπό, στις 4 Απριλίου 2019 η Επιτροπή διοργάνωσε την πρώτη συνεδρίαση της διυπηρεσιακής ειδικής ομάδας για τα Δυτικά Βαλκάνια, κατά την οποία εκπρόσωποι επτά οργανισμών της ΕΕ αντάλλαξαν εμπειρίες και ενίσχυσαν τη συνεργασία με εταίρους στην περιοχή, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, της τρομοκρατίας, των πυροβόλων όπλων, των ναρκωτικών και της παράνομης διακίνησης μεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων. Έχουν ξεκινήσει έρευνες για υβριδικούς κινδύνους και με τις έξι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων. Άλλο απτό παράδειγμα της συνεργασίας με την περιοχή είναι η συμφωνία περί καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής μεταξύ της ΕΕ και της Αλβανίας που τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 2019, την οποία ακολούθησε ταχέως η ανάπτυξη ομάδων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στα σύνορα με την Ελλάδα. Αυτή είναι η πρώτη τέτοιου είδους συμφωνία με τρίτη χώρα, καθώς και η πρώτη φορά αποστολής ομάδων σε τρίτη χώρα. Παρεμφερείς συμφωνίες θα υπογραφούν σύντομα με άλλες χώρες στην περιοχή.

Επιπλέον, τοποθετήθηκε αξιωματικός σύνδεσμος της Ευρωπόλ στην Αλβανία τον Ιούλιο του 2019, προκειμένου να συνδράμει περαιτέρω τις αλβανικές αρχές στις προσπάθειές τους για την πρόληψη και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Για να ενισχυθούν οι προσπάθειες για την καταπολέμηση της διακίνησης πυροβόλων όπλων, η Επιτροπή παρουσίασε στις 27 Ιουνίου 2019 μια αξιολόγηση του σχεδίου δράσης 2015-2019 **για την αντιμετώπιση της διακίνησης πυροβόλων**

---

81 Πιο συγκεκριμένα, ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/1938 (της 25.10.2017) σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο και ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/941 (της 5.6.2019) σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

82 https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/2019042019_un-eu_framework_on_counter-terrorism.pdf

83 COM(2018) 65 final (της 6.2.2018).

όπλων μεταξύ της ΕΕ και της νοτιοανατολικής Ευρώπης[84]. Η αξιολόγηση καταδεικνύει την προστιθέμενη αξία της συνεργασίας, ωστόσο επισημαίνει ότι πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες, π.χ., μέσω της σύστασης αποδοτικών εθνικών κέντρων συντονισμού για τα πυροβόλα όπλα ή μέσω της εναρμόνισης της συγκέντρωσης πληροφοριών και της υποβολής εκθέσεων για κατασχέσεις πυροβόλων.

Ισότιμη προτεραιότητα παρέχεται από την ΕΕ στην ανάπτυξη **συνεργασίας με χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής** στον τομέα της ασφάλειας. Η ΕΕ έχει ξεκινήσει διάλογο για θέματα ασφάλειας με την Τυνησία και την Αλγερία. Η ΕΕ και η Τυνησία διεξήγαγαν τον 3ο διάλογο για την ασφάλεια και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στις 12 Ιουνίου στην Τύνιδα, ενώ ο 2ος διάλογος ΕΕ-Αλγερίας για την ασφάλεια και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας έλαβε χώρα στις 12 Νοεμβρίου 2018 στο Αλγέρι. Οι συζητήσεις συνεχίζονται με στόχο την έναρξη διαρθρωμένου διαλόγου για την ασφάλεια με το Μαρόκο, σε συνέχεια του πρόσφατου συμβουλίου σύνδεσης της 27ης Ιουνίου, στο πλαίσιο του οποίου η ΕΕ και το Μαρόκο αναγνώρισαν τη σημασία της εμβάθυνσης της συνεργασίας για την ασφάλεια, με στόχο την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων. Παράλληλα, οι συζητήσεις συνεχίζονται προκειμένου να αναπτυχθεί διαρθρωμένος διάλογος για την ασφάλεια με την Αίγυπτο, όπως επιβεβαιώθηκε επίσης από την τελευταία συνάντηση ανώτερων υπαλλήλων ΕΕ-Αιγύπτου που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιουλίου στο Κάιρο.

Βάσει της εντολής που δόθηκε από το Συμβούλιο, η Επιτροπή έχει ξεκινήσει άτυπες συζητήσεις με τις περισσότερες χώρες της **Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής** ενόψει της έναρξης επίσημων διαπραγματεύσεων για τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας για την ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (**Ευρωπόλ**) και των σχετικών αρμόδιων αρχών σε χώρες **της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας**, με στόχο την καταπολέμηση του σοβαρού εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή προάγει επίσης τη σύναψη συμφωνιών συνεργασίας απευθείας μεταξύ της Ευρωπόλ και των αρχών-εταίρων στις χώρες **της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής**, με στόχο την παροχή ενός επίσημου πλαισίου για τακτική συνεργασία σε στρατηγικό επίπεδο.

Η ΕΕ και οι **Ηνωμένες Πολιτείες** είναι στενοί και στρατηγικοί εταίροι στην αντιμετώπιση κοινών απειλών και την ενίσχυση της ασφάλειας. Στη συνεδρίαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων στις 19 Ιουνίου 2019, η ΕΕ και οι Ηνωμένες Πολιτείες επιβεβαίωσαν εκ νέου ότι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας είναι μεταξύ των ύψιστων προτεραιοτήτων τους. Όσον αφορά τη συμφωνία ΕΕ-ΗΠΑ για τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών[85], αμφότερα τα μέρη επανέλαβαν τη σημασία της συμφωνίας και δεσμεύτηκαν να προβούν σε κοινή αξιολόγηση της εφαρμογής της τον Σεπτέμβριο του 2019, σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας. Αμφότερα τα μέρη δεσμεύτηκαν επίσης να εντείνουν τις κοινές τους προσπάθειες για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, μεταξύ άλλων μέσω της επέκτασης της ανταλλαγής πληροφοριών που συγκεντρώνονται σε ζώνες μάχης για χρήση στο πλαίσιο ερευνών και διώξεων.

Για να ενισχύσει αυτή τη συνεργασία, η Επιτροπή μαζί με τον Συντονιστή Αντιτρομοκρατικής Δράσης της ΕΕ, διοργάνωσε ένα εργαστήριο υψηλού επιπέδου με θέμα τις πληροφορίες πεδίου μάχης στις 10 Ιουλίου 2019 στις Βρυξέλλες. Έφερε σε επαφή ανώτερους υπαλλήλους από τα υπουργεία άμυνας, εσωτερικών και δικαιοσύνης των κρατών μελών, των Ηνωμένων Πολιτειών, της Ευρωπόλ, της Eurojust και εκπροσώπους διεθνών οργανισμών, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη χρήση πληροφοριών πεδίου μάχης και την από κοινού εξέταση των διαδικαστικών, νομικών και επιχειρησιακών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν επί του παρόντος όσον αφορά τις προσπάθειες εντοπισμού τρομοκρατών και παραπομπής τους στη δικαιοσύνη. Η ΕΕ και οι Ηνωμένες Πολιτείες πραγματοποίησαν επίσης διάλογο για την ανάπτυξη ικανοτήτων χημικής, βιολογικής, ραδιολογική και πυρηνικής ασφάλειας στις Βρυξέλλες στις 14-15 Μαΐου 2019 προκειμένου να

[84] https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20190627_com-2019-293-commission-report_el.pdf

[85] ΕΕ L 215 της 11.8.2012, σ. 5.

συντονίσουν τις προσπάθειες για τον περιορισμό των απειλών που θέτουν τα όπλα μαζικής καταστροφής και την ενίσχυση της χημικής, βιολογικής, ραδιολογικής και πυρηνικής (CBRN) ασφάλειας παγκοσμίως.

Η **συμφωνία για το πρόγραμμα παρακολούθησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας μεταξύ της ΕΕ και των Ηνωμένων Πολιτειών**[86] είναι σε ισχύ από το 2010 και ρυθμίζει τη μεταφορά και την επεξεργασία δεδομένων για τον σκοπό του εντοπισμού, της παρακολούθησης και της δίωξης τρομοκρατών και των δικτύων τους. Η συμφωνία περιέχει εγγυήσεις οι οποίες διασφαλίζουν την προστασία των πολιτών της ΕΕ και προβλέπει την τακτική επανεξέταση των διατάξεων που αφορούν τις εγγυήσεις, τους ελέγχους και την αμοιβαιότητα. Σε τακτική έκθεση αξιολόγησης[87] που δημοσιεύτηκε στις 22 Ιουλίου 2019, η Επιτροπή σημείωσε ότι είναι ικανοποιημένη με το γεγονός ότι η συμφωνία, συμπεριλαμβανομένων των βασικών διασφαλίσεων και ελέγχων της, εφαρμόζεται ορθά. Επικροτεί τη συνεχή διαφάνεια των αρχών των Ηνωμένων Πολιτειών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών, η οποία αποτυπώνει την αξία του προγράμματος παρακολούθησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στις κοινές προσπάθειες για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Οι πληροφορίες που παρέχονται στο πλαίσιο της συμφωνίας ήταν καθοριστικής σημασίας για την πρόοδο ειδικών ερευνών που αφορούσαν τρομοκρατικές επιθέσεις σε ευρωπαϊκό έδαφος, συμπεριλαμβανομένων των επιθέσεων στη Στοκχόλμη, στη Βαρκελώνη και στην πόλη Turku το 2017. Τα κράτη μέλη και η Ευρωπόλ έχουν αυξήσει τη χρήση του μηχανισμού, και τα δεδομένα του προγράμματος παρακολούθησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας έχουν δημιουργήσει επτά φορές περισσότερες ερευνητικές πληροφορίες σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς. Η επόμενη κοινή επανεξέταση της συμφωνίας αναμένεται να πραγματοποιηθεί το 2021.

Όσον αφορά τη διεθνή συνεργασία για την ανταλλαγή **καταστάσεων ονομάτων επιβατών για τους σκοπούς της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και του σοβαρού εγκλήματος**, κατά τη 17η σύνοδο κορυφής ΕΕ-Καναδά στο Μόντρεαλ στις 17-18 Ιουλίου 2019, η ΕΕ και ο Καναδάς επικρότησαν το γεγονός ότι έχουν ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις για τη σύναψη νέας συμφωνίας για τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών. Ενώ ο Καναδάς σημείωσε την απαίτησή του για νομική επανεξέταση, τα μέρη δεσμεύονται, με την επιφύλαξη αυτής της επανεξέτασης, να οριστικοποιήσουν τη συμφωνία το συντομότερο δυνατό, αναγνωρίζοντας τον ρόλο ζωτικής σημασίας της συμφωνίας στην ενίσχυση της ασφάλειας, με παράλληλη διασφάλιση του σεβασμού της ιδιωτικής ζωής και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Όσον αφορά την υφιστάμενη συμφωνία για τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών ΕΕ-Αυστραλίας[88], μια επίσκεψη της ομάδας της ΕΕ στην Καμπέρα θα πραγματοποιηθεί τον Αύγουστο του 2019 στο πλαίσιο της κοινής επανεξέτασης και της κοινής αξιολόγησης της συμφωνίας.

Η Επιτροπή εργάζεται επίσης με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Συμβουλίου με σκοπό την υιοθέτηση θέσης από την ΕΕ για την επικείμενη 40η σύνοδο της Συνέλευσης του **Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας**, η οποία θα λάβει χώρα από τις 24 Σεπτεμβρίου έως τις 4 Οκτωβρίου 2019. Η Συνέλευση θα καθορίσει την πολιτική κατεύθυνση και θα παράσχει οδηγίες στο Συμβούλιο του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας σχετικά με τις τεχνικές εργασίες για την ανάπτυξη προτύπων του εν λόγω οργανισμού όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων από καταλόγους ονομάτων επιβατών. Το Συμβούλιο ενέκρινε ένα ενημερωτικό έγγραφο που κατάρτισε η Επιτροπή για τη σκιαγράφηση της θέσης της Ένωσης όσον αφορά τις βασικές αρχές στις οποίες πρέπει να εδράζεται οποιοδήποτε μελλοντικό παγκόσμιο πρότυπο για τους καταλόγους ονομάτων επιβατών. Το ενημερωτικό έγγραφο θα κατατεθεί στον οργανισμό ώστε να το εξετάσουν τα μέλη του εκτός των κρατών μελών της ΕΕ.

[86] ΕΕ L 195 της 27.7. 2010, σ. 5.
[87] COM(2019) 342 final (της 22.7.2019).
[88] ΕΕ L 186 της 14.7.2012, σ. 4.

VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Χάρη στη στενή συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου, των κρατών μελών και της Επιτροπής, η ΕΕ έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο τα τελευταία έτη στις κοινές εργασίες προς την κατεύθυνση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας, καταλήγοντας σε συμφωνία για μια σειρά νομοθετικών πρωτοβουλιών προτεραιότητας. Τα κράτη μέλη, με τη στήριξη της Επιτροπής, εφαρμόζουν επίσης διάφορα μη νομοθετικά επιχειρησιακά μέτρα με στόχο την ενίσχυση της ασφάλειας για όλους τους πολίτες. Παράλληλα, εξακολουθεί να υφίσταται μια σειρά πρωτοβουλιών προτεραιότητας στην Ένωση Ασφάλειας που βρίσκονται σε εκκρεμότητα και για τις οποίες απαιτείται η ανάληψη περαιτέρω δράσης από τους συννομοθέτες, προκειμένου να αντιμετωπιστούν άμεσες απειλές. Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να καταλήξουν σύντομα σε συμφωνία επί των νομοθετικών προτάσεων για την αντιμετώπιση της τρομοκρατικής προπαγάνδας και της ριζοσπαστικοποίησης στο διαδίκτυο, την ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας, τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία και την ολοκλήρωση των εργασιών για τη δημιουργία πιο ισχυρών και έξυπνων συστημάτων πληροφοριών για την ασφάλεια και τη διαχείριση των συνόρων και της μετανάστευσης.

Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ταχέως, πλήρως και στο σύνολό της τη νομοθεσία που θεσπίστηκε στην Ένωση ασφάλειας ώστε να αποκομιστούν τα πλήρη οφέλη της. Επιπλέον, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να συνεχίσουν και να εντείνουν τις κρίσιμες εργασίες για τη λήψη πρακτικών μέτρων με στόχο την ενίσχυση της ασφάλειας των ψηφιακών υποδομών, την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και άλλων απειλών που βρίσκουν πρόσφορο έδαφος μέσω του κυβερνοχώρου, την αύξηση της ετοιμότητας και της προστασίας, καθώς και την ενίσχυση της συνεργασίας με εταίρους εκτός της Ένωσης ενάντια σε κοινές απειλές. Συνολικά, αυτά τα μέτρα ενισχύουν συλλογικά την ασφάλεια όλων των πολιτών.